

Etablering och snigelförsök i raps

Försökserien syftar till att exemplifiera olika etableringsmetoder i höstraps och undersöka vilken effekt snigelbekämpningar har vid olika etablering och vilken eventuell skörderespons som kan uppnås. Under 2018 har tre försöksplatser varit utlagda, varav två i Skåne samt ett i Västergötland. Resultatet av årets försöksanläggning visar att det inte fanns några större skillnader mellan de olika etableringsmetoderna vad gäller oljeskörd. Snigelbekämpning var effektivt för såväl skörd som plantantal där reducerad bearbetning ger ett större behov av snigelbekämpning.

Försökserien uppkom för att testa olika etableringsmetoder och snigelbekämpningar i höstraps. I försökserien har man tidigare undersökt effekten av ett antal snigelbekämpningar som kalk, kalkkväve och kopparsulfat men har för i år förändrats till att bara beröra nivåer av SluXX – bekämpningar. I försökserien har man valt

att inte standardisera etableringsmetoderna mellan de olika försöksplatserna, vilket gör det svårt att dra generella slutsatser. En del etableringsmetoder återfinns bara på en försöksplats medan andra kan förekomma på flera ställen. En redovisning av dessa går att finna i tabell 1.

METOD

Försöket läggs ut med 4 upprepningar i fält med stor risk för snigel. Sådd utförs vid områdets normala såtid. Gödsling utförs med 60 kg N/ha på hösten i form av övergödsling av Yaramila Raps. Fortsatt gödsling och eventuella bekämpningar utförs enligt lantbrukarens ordination. Ingen snigelbekämpning får förekomma i försöket av lantbrukaren. Under höst och vår utförs ett antal plant och snigelräkningar inklusive bedömning av skador på plantor av snigel. Rutvis skörd skall tas i snigel och etableringsleden där det är praktiskt möjligt.

Tabell 1. Höstrapsetablering Västergötland och Skåne. L2-8080

Region	Antal försök	Antal upprepningar i varje försöksled
Skåne	2	4
Västergötland	1	4

Tabell 2. Försöksled faktor 1, Etablering. L2-8080

Försöksplats	Skaraborg, Häberg	Skåne, Trolleberg	Skåne, Svenstorp
Faktor	Etableringsmetod	Etableringsmetod	Etableringsmetod
1	Djupkultivator- HeVa	Plöjning-Harvning-Spirit	Plöjning-Harvning-Spirit
2	Kultivator -Rapid	Kultivator-Biodrill	Kultivator-Biodrill
3	Kultivator-Biodrill	Kultivator -Spirit	Kultivator -Spirit
4	Carrier XL Biodrill	Djupkultivator- HeVa	Djupkultivator-Spirit Stripdrill
5	Djupkultivator- Claydon	Kultivator-Djupkultivator HeVa	Djupkultivator- HeVa
6	Plöjning -Harvning-Rapid		Strip bearbetning-Tempo
7	Plöjning -Cameleont		Strip bearbetning-Tempo+kalkkväve

Tabell 3. Faktor 2, snigelbekämpningar. L2-8080

Led	Behandling
A	obehandlat
B	5 kg/ha sluxx före uppkomst
C	5 kg/ha Sluxx före och 5 kg/ha efter uppkomst

RESULTAT

I årets försökssammanställning kan samma tendens ses som tidigare år i plantantal på hösten. Under försöksåren har vi sett en bättre uppkomst på biodrill och rapid/spirit sådda led, och sämre uppkomst på diverse djupkultiverare och direktsådda led. På försöksplatsen Håberg i Skaraborg ses som förväntat ett högre plantantal i Carrier XL + biodrill och rapidsådda leden. Det som sticker ut i år är att vi har bättre uppkomst på HeVa leden än vad vi har haft tidigare år. Vi kan även se en tydlig skillnad mellan vanlig kultivator med biodrill jämfört med Carrier XL. I teorin har det troligen att göra med jordstrukturen i ytan (figur 1). I flertalet led ser vi att snigelbekämpningar har gett ett positivt utfall på antalet plantor. Antalet plantor med snigelskador graderades till signifikant mindre i behandlade led jämfört med obehandlat.

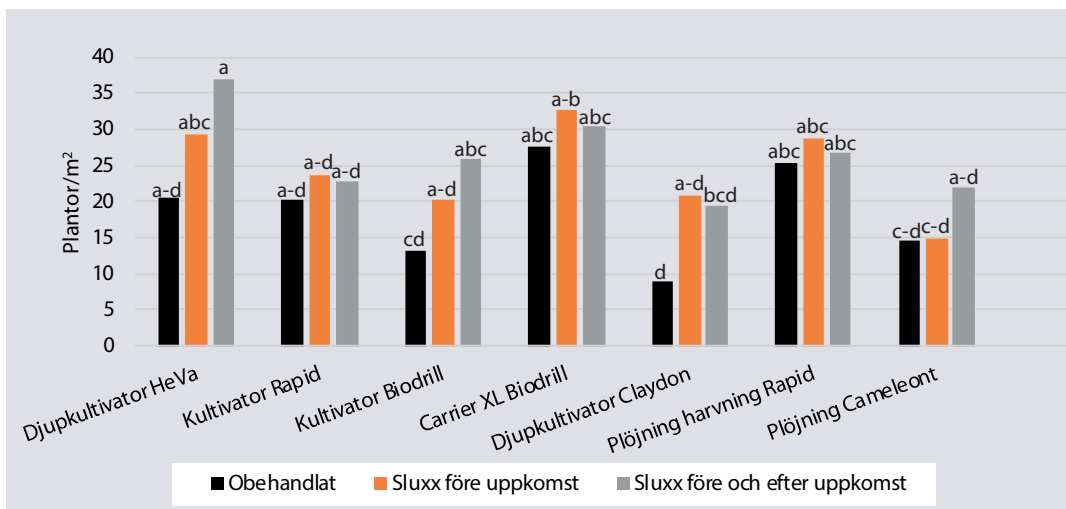
På båda försöksplatserna i Skåne har plöjning + spirit gett bäst uppkomst. Däremot har uppkom-

sten blivit betydligt sämre i HeVa och Tempo leden. Leden med Biodrill har hamnat någonstans i mitten på skalan. Vi ser även här att snigelbehandlingar har gett effekt på plantantalet. Det går tydligt att urskilja en sämre plantantal av reducerade bearbetningar och att vi får bäst effekt av snigelbehandlingarna i de direktetablerade metoderna.

Av de tre försöksplatserna blev försöket på Svenstorp och Håberg skördade. På Svenstorp blev det en signifikant högre skörd på plöjning – spirit ledet jämfört med samtliga andra leden (figur 3). Värt att notera är även att detta led inte har någon skillnad i skörd mellan obehandlat och sluxx behandlat. Om vi drar parallellen till antal plantor så visar resultaten i år igen på rapsen förmåga att kompensera sämre bestånd. Oljeskörden blev lika hög i led med mer än dubbla mängden plantor/m² på hösten.

På Håberg skördades rapsen och avrenset mättes (figur 4). På försöksplatsen ser vi att endast Cameleon ledet sticker ut med en signifikant lägre skörd. Anledningen har vi i att ledet inte har hackats mot ogräs varken på hösten eller våren på grund av tidsbrist. Det visar tydligt på vikten av att bekämpa ogräs i rapsodlingen.

Vid en jämförelse av % av antalet plantor med snigelskador oavsett bearbetningsmetod ser vi på försöksplatsen Håberg att alla behand-

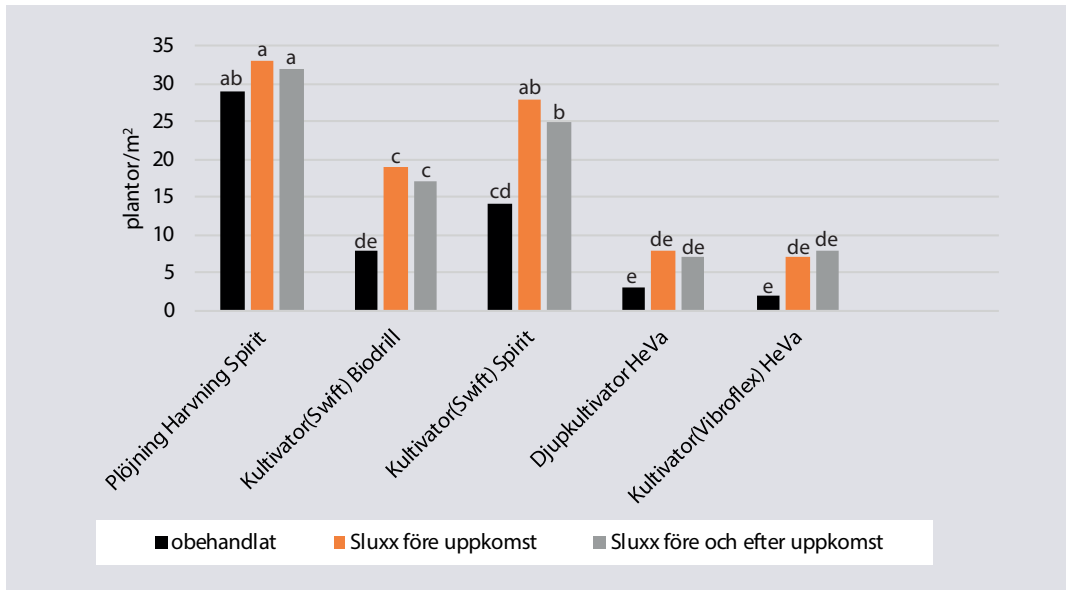

Figur 1: antal plantor/m² sen höst, försöksplats Håberg. L2-8080.

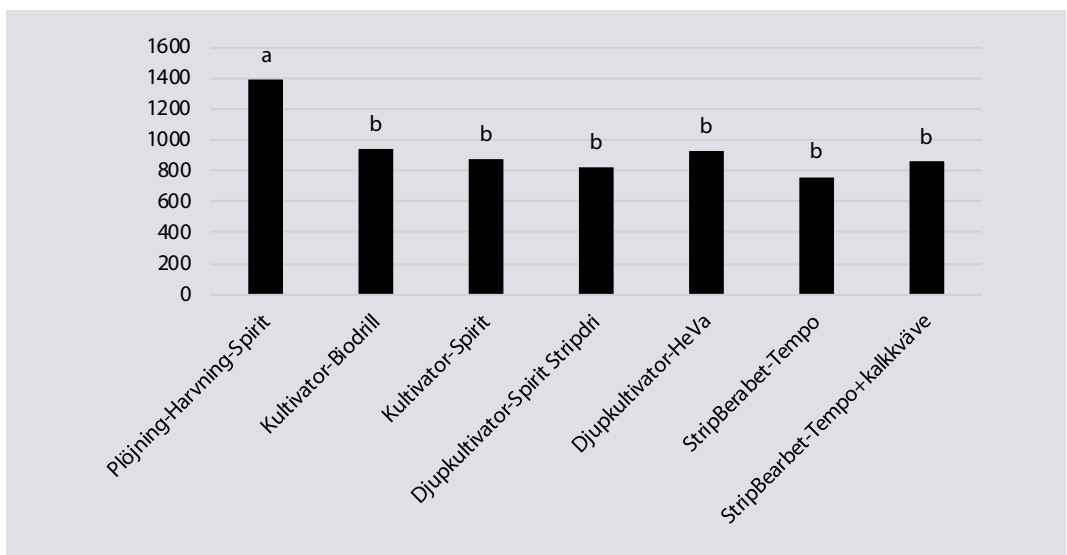
lingar är signifikant skilda från varandra, på Trolleberg har vi signifikans mellan obehandlat och behandling med sluxx två gånger. På svenstorp finns det inga noteringar om att det fanns sniglar vilket även visar sig tydligt i resultatet där vi inte har fått någon effekt av snigelbekämpningarna.

SLUTSATSER

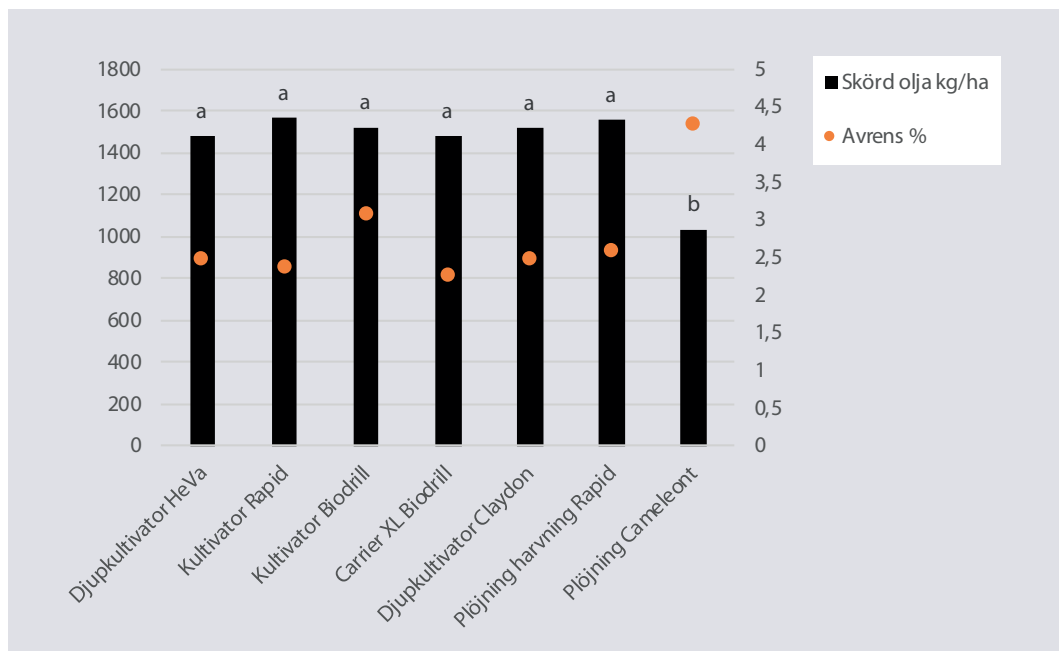
Resultaten visar återigen vikten av att välja etableringsmetod efter förutsättningar på egna gården. Försöket visar tydligt på vikten av att bekämpa ogräsen i rapsen och att vi med hjälp av Sluxx kraftigt kan reducera antalet skador på plantor om det finns sniglar i fältet.

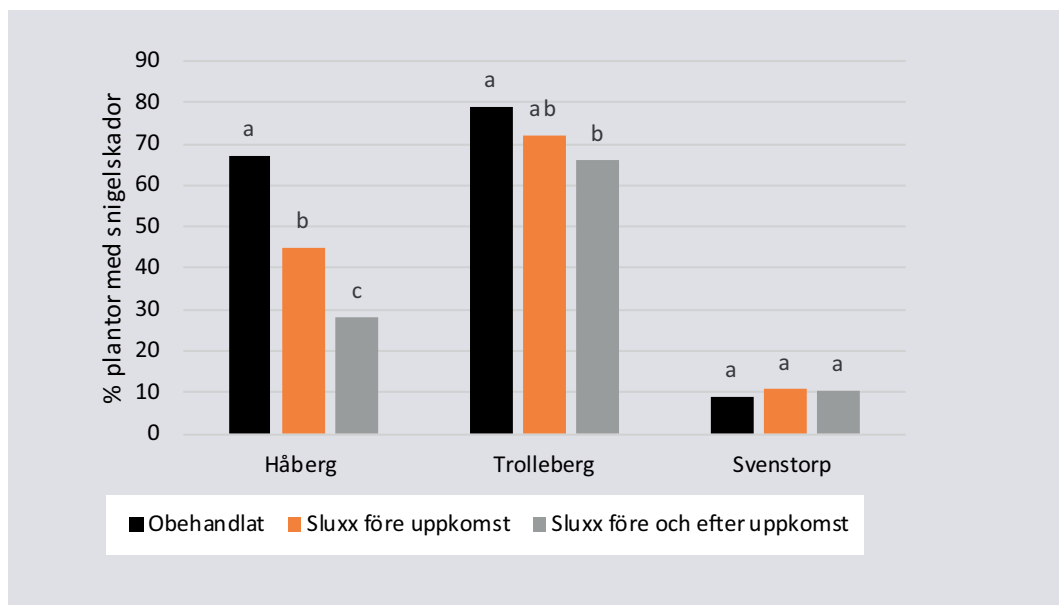
Figur 2. Antal plantor/m² sen höst, försöksplats Trolleberg. L2-8080.

Figur 3. Skörd olja kg/ha försöksplats Svenstorp. L2-8080.

Figur 4. Skörd olja kg/ha försöksplats Håberg . L2-8080.

Figur 5: Procent plantor med snigelskador oavsett etableringsmetod. L2-8080.